

AZ ERDŐPEDAGÓGIA HARMÓNIAELMÉLETÉNEK NYOMON KÖVETÉSE AZ ÓVODAPEDAGÓGIÁBAN ÉS AZ ÓVODA UDVARÁN KIALAKÍTOTT KÖRNYEZETI NEVELÉSI TANÖSVÉNYEN.

JANTNERNÉ OLÁH ILONA
PAKSI BENEDEK ELEK ÓVODA HÉTSZÍNVRÁG TAGÓVODÁJA,
MAGYARORSZÁG PAKS
E MAIL: JANTNERNEOILI@GMAIL.COM

KULCSSZAVAK: óvodapedagógia, erdőpedagógia, harmóniaelmélet, környezeti nevelési tanösvény, óvodaudvar

BEVEZETŐ

Intézményünkben folyó pedagógiai munka és az erdőpedagógia harmóniaelméletéhez köthető pedagógiai gyakorlatot mutatom be tanulmányomban.

Programfejlesztésünk új eleme lett az erdőpedagógia megismerése, beépítése, alkalmazása az óvodapedagógiai gyakorlatunkba.

A dolgozatom témájának aktualitását, tapasztalataimra alapozom, miszerint az óvodáskorú gyermekek egyre nagyobb távolságban vannak már hároméves korukra a természettől. Nem benne élnek, hanem mellette. Mindentől védik őket a szülők, ami természetközeli, ami természetes. Pedig az ember léte a természethez való viszonyától, kapcsolatától függ leginkább. Oly mértékben távolodik el az ember a természettől, hogy már nem részese annak, hanem megfigyelője. Már a kicsi gyermeket is annyira óvják, féltik a természettől, hogy **a kor, a természetpedagógia, az erdőpedagógia kihívása az, amíg nem késő, segítsük a gyermekeket abban, hogy megtanuljanak eligazodni, ha természeti közegbe kerülnek, pl. az erdőbe.**

Tapasztalják meg, hogy attól nem kell félni. Ott nem csak ártalmas dolgok vannak, (allergiát okozó növények, és fertőzést okozó állatok, stb.) hanem egy olyan csodálatos közeg, ökoszisztéma, ami az ember lételeme több szempontból is.

Az erdőpedagógia célja, hogy érzékeltesük a gyermekekkel milyen érzés természeti környezetben létezni. Testünknek, lelkünknek egyaránt létszükséglete ez a közeg.

Vissza kell fordulnunk a természethez úgy, hogy megértsük, megtanuljuk, megismerjük azt. Itt gyökeredzik az érzelmi kötődés és a természetvédelem, s nem utolsó sorban az egészségvédelem, ami a harmonikus személyiség alakulásához vezet.

Mindennek színtere az óvoda külső és belső környezete, az óvoda szűkebb és tágabb környezete, valamint az erdei óvoda, az erdő

Erdőpedagógia az elmélet és a gyakorlat egysége. Ennek a személyiségfejlesztő programnak az alapelve, a testi és lelki egészség, a viselkedéskultúra és a környezetkultúra egymással szorosan összefüggő tevékenységrendszerével alakítsa az egyénben a harmóniára való törekvést és hajlamot. Ennek a harmóniaelméletnek a célja a környezettudatos magatartás és életvitel alakítása. Feltételezi a személyiség harmonikus viszonyát önmagához, valamint a harmonikus viszonyát az embertársaihoz, melyet a viselkedéskultúra alakulása is feltételez. A harmónia feltétele a természethez való viszonyunk, mely alakulásához a környezetkultúra alapvető ismeretei szükségesek. Így lesz egység, harmónia az egyén a társak és a természet között.

Az erdőpedagógiai projekt megvalósulásának elsődleges színtere az erdő, a természet.

Az *erdőpedagógia* a természet működésének, az erdő rendszerszerű működésének, az erdei életközösségeknek, az erdőben folyó munkáknak, és a gazdálkodásról szóló ismeretek közvetítésére vállalkozik.

A természet rendszerszerű működését az erdei életközösség példáján keresztül mutatja, és szemlélteti, ezernyi tapasztalatszerzési lehetőséget kínálva.

Az erdőpedagógia tudatosítja a tanulóknak, hogy az erdő nem csak a természet, hanem kultúr- és gazdasági térség is egyben, ahol folyamatosan jelen van az ember. Így az erdőpedagógia arra is vállalkozik, hogy szemléltesse, érzékeltesse, bemutassa élő példákon keresztül az ember és a természet közötti bonyolult és nélkülözhetetlen kapcsolatrendszer.

A leghatékonyabb tanulási mód a cselekvéses- érzékelésen, észlelésen keresztül valósul meg. Ezt ötvözzük a projekt módszerrel való témafeldolgozással, az élménypedagógiával, de jelen van a felfedező kísérlet, bemutatás, megfigyelés, vita, beszélgetés, kiselőadás...

A megvalósulás alapvető módszere a projektmódszer. Van eredménye, produktuma. Az erdőpedagógiának három fő modulja van, amelyet Kováts Németh Mária (2010) alapján az 1. táblázatban foglalkoztat össze.

1. táblázat: Az erdőpedagógia moduljai

Erdő és természet	Környezet és egészség	Helyi identitás és viselkedés kultúra
Erdei ökoszisztémák	Életmód	Elődeink – <u><i>tanösvény</i></u>
Erdőgazdálkodás	Falusi porta	Világörökség
Erdészettörténet és vadgazdálkodás	Önismeret	Nemzeti park
Tanösvények	Táplálkozás	Kultúrtörténeti értékek
Hulladékkezelés és komposztálás	Természetpatika	Jeles napok – zöld napok
	Mozgás	
	Tánc	

Forrás: Kováts-Németh M. (2010)

Az erdőpedagógia három fő moduljából a 2. táblázatban (az 1. táblázat analógiájára) összefoglalom a jelenleg óvodánkban megvalósuló modul-elemeket.

2. táblázat: A Hétszínvirág Óvodában megvalósuló erdőpedagógia modul-elemek

Erdő és természet	Környezet és egészség	Helyi identitás és viselkedés kultúra
Erdei ökoszisztémák Ismerkedés az erdővel, erdei óvoda Tanulmányi kirándulások	Életmód Az egészséges életmód alakítása egyik nagy, kiemelt feladata az óvodai nevelésnek már az alap program szerint is.	Elődeink- Tanösvény Az óvoda udvarán került kialakításra
	Falusi porta – tanyán ismerkedünk a háziállatokkal	Világörökség tanulmányi kirándulások kapcsán
	Önismeret Ki vagyok én? Én kép alakítása	Nemzeti park Kapcsolatunk van a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatósággal, pl.: Madarász ovi alkalmával
Tanösvények Erdei óvodai kirándulások tanösvények látogatása Tanösvény létrehozása az óvoda udvarán	Táplálkozás , zöldség és gyümölcsnapok,	Kultúrtörténeti értékek A várost járva ismerkedünk.
Hulladékkezelés és komposztálás Szelektálunk, komposztálunk	Természetpatika Ismerkedés a gyógynövényekkel, saját gyógynövénykertünk van.	Jeles napok – zöld napok Az óvodai környezeti nevelés jelentős eseményei.
	Mozgás minden nap	
	Tánc – néptánc	

Így épül be, és láthatóan beépül az erdőpedagógia és annak elvei, elemei, módszerei a mindennapi pedagógiai munkánkba.

Jól látható az összehasonlító táblázatból, hogy hogyan találtam meg a kapcsolódási pontokat az eddigi pedagógiai munkánk, és az erdőpedagógia között.

KÖRNYEZETI NEVELÉSI TANÖSVÉNY AZ ÓVODA UDVARÁN

Az óvodaépület belső tereit alakítottuk először úgy, hogy segítse a környezeti nevelésünk. Ezt követte az, hogy az óvoda udvarát is átalakítottuk. Fontos elv volt, hogy az udvar elsősorban szabad mozgás, és mozgásos játékok színtere.

“TERMÉSZETBÚVÁR SZOBA”

Az óvodai tanösvényünk első állomása, ami az óvodás gyermekek legszűkebb környezete, az óvoda belső terében található

Ezt a szobát a Természettudományi Múzeumban lévő foglalkoztató helyiség mindtájára készítettük, fejlesztettük, alakítottuk ki több, mint 15 év alatt.

Ebben a helyiségben, a csoportszobai elmélyült kutakodásra van lehetőség. Könyvekkel, filmekkel, táblókkal és posztterekkel. Lepke és bogár memoryval.

Itt zajlanak a „madarász ovi” foglalkozások, amikor diavetítés van.

Érdekesek a termés, kavics, homok, és tojásgyűjteményeink, az erdő, mező, és patazsák a vizsgálódásokhoz, nyújt nagy segítséget. Megtalálható egy óriás kirakó, ami a mező élővilágát varázsolja a kirakóik elé.

1. számú ábra – Természetbúvárszoba - homok- és madártoll gyűjtemény

Javasolt tevékenységek:

- Figyeld meg, hány féle homok van az üvegekben
- Tapintsd meg! – Mit vesszel észre?
- A címkéken az áll, melyik országból származik a homok. - nézzük meg, a földgömbön, hol található az az ország
- A falon lévő képeken madarak és azok tollait látod. Melyiket ismered fel és melyiket nem? Sorold fel, mutasd meg!
- Ha szeretnéd meg is tapinthatod a valóságban is a madár tollát

2. számú ábra: “A természet kincsei”

Javasolt tevékenység:

- Figyeld meg jól, miket látsz a pericsészékben. Válaszd ki azt, amit felismeresz és keress egy olyat, amit nem.

3. számú ábra: Maggyűjtemény

Javasolt tevékenység:

- Nézzd meg melyik üvegben milyen mag van. Vegyél a kezébe egy olyan üveget, amiben felismered a maggot. A másik kezébe válassz egy olyat, amit ben ismersz fel – megbeszéljük, melyik mag melyik növényé.
- Válaszd ki a maghoz illő növény képét, tedd rá az üveget – párosítsd össze!

4. számú ábra: Tojás és fészekgyűjtemény

Javasolt tapasztalat gyűjtési tevékenységek:

- Nézd meg a tojásokat!
- Tudod e mi lesz belőle és mi módon?
- Ismerd meg, vagy ismerd fel, melyik milyen madaré
- Vedd a kezébe – mit érzel?
- Mi a különbség a tojások között, mondd el!
- Mit vesszel észre, ha a fészkeket vizsgálod – miből készültek?
- Párosítsd össze a madár képét a tojással!

4. Számú ábra: Lepke memory

javasolt tevékenység:

- Játsszatok a memory szabályainak megfelelően. Ismerkedjétek a lepkékkel a képek alapján
- Ha ügyesen forgatod a négyzeteket, ki tudod rakni óvodánk emblémáját a hétszínvirágot

5. számú ábra Erdő, mező, és pataksák a vizsgálódásokhoz

Javasolt tevékenységek:

- A Pataksák eszközeinek segítségével patak és folyó vizének vizsgálatát lehet elvégezni. Segít az egységes vizsgálódáshoz a vízvizsgálati lap, a Védjük patakunkat munkafüzet.
- A Mezőzsák eszközeinek segítségével a mezők vizsgálatát lehet elvégezni. Segít az egységes vizsgálódáshoz, a Védjük mezőnket munkafüzet.
- Az Erdőzsák eszközeinek segítségével, az erdők vizsgálatát lehet elvégezni. Segít az egységes, a Védjük erdőnket munkafüzet.

6. számú ábra Óriás puzzle a mező élővilága

Javasolt tevékenység: A nagyméretű kép összeállítása után fel kell sorolni mi minden él a mezőn.

7. számú ábra Kertünk fáinak levelei, valamint szárított gyógynövényeink a kertünkben

Javasolt tevékenység:

- Az óvoda udvarán lévő fák megismerése után, tablóképzés a préselt levelekből- Udvarunk fái címmel. Később ennek segítségével fel lehet idézni az ismereteket
- A gyógynövény kertből szedett növényeket megszárítjuk, tároljuk, teát főzünk belőlük.
- A gyógynövényeket illatukról is fel lehet ismertetni

8. számú ábra **Madárfelismerő**

Javasolt tevékenység:

- Ismerd fel a madarakat a fényképek alapján, nevezd meg őket
- Ismerd fel a madarakat az árnyképek alapján, nevezd meg őket
- Párosítsd a madarak fényképét és az árnyképüket

9. számú ábra **Makkos társas**

Játékszabály: Ugorj át egy makkot a másikkal. Amit át tudtál ugrani, az a tied. Gyűjts össze minél többet. Egyszerre csak egy mezőt ugorhatsz át és egy makkot

Környezeti nevelési tanösvény az óvoda udvarán

„ZÖLD DIÓ tanösvény”

A névválasztás onnan ered, hogy óvodánk udvarán 8 diófa található. Nincs olyan udvarrész, ahol ne lenne egy-egy diófa.

A „**tanösvény**”, ami változatos módon tevékenykedtet, szemléltet, bemutat, fókuszálja a figyelmet, szemléletet formál, attitűdöket alakít – személyiséget fejleszt a környezeti, környezetvédelmi nevelés és immár az erdőpedagógia módszereivel is. Az udvar különböző szegleteit alakítottuk ki egy-egy állomásnak, ahol tematikus módon hívjuk fel a gyermekek figyelmét a természet egy-egy részletére.

Különböző elemei vannak. Ilyenek, ami a hulladékszelektálással foglalkozik, vagy a madarakkal, lepkékkel, gyógynövényekkel, komposztálással.

Erre itt bemutatok néhány példát:

Forgatható oszlopok, melyeken madarak láthatók. Látható a madár képe, a fészke, élőhelye, mivel táplálkozik, és a kicsinye. A képen látható, hogy a háttérben is vannak képek. Azok a Natura 2000-s, védett, Űrge mező állatait, növényeit ábrázolják.

10. számú ábra **Forgatható oszlopok**

11. számú ábra **Forgatható oszlopok**

Javasolt tevékenység:

- A forgatható oszlopoknál megbeszéljük, milyen állatokat ismerünk fel rajtuk.
- Hol élnek ezek az állatok? Mivel táplálkoznak?
- Hogyan állíthatnánk sorba a képeket? Milyen szempontok szerint?
- Megbeszélhetjük, melyik állatról mit tudunk?
- Milyen mesék jutnak róluk eszünkbe?
- Milyen dalok jutnak róluk eszünkbe
- Játék: melyik állatra gondoltam? Barchoba

12. számú ábra **Bogárpárosító**

Javasolt tevékenység:

- Ennél a tanösvény-állomásnál két gyermek játszhat bogárpárosítót. A képeken olyan bogarak láthatóak, amikkel egy gyermek, nap, mint nap találkozhat. Ezáltal megtanulja felismerni az adott fajt, s megjegyzi a nevét is.
- Melyik állatra gondoltam? Felsorolunk egy fajnak öt tulajdonságát, ami alapján ki kell találni a bogár nevét. Felnőtt gyermekkel, de gyermek gyermekkel is játszhatja
- Ha ügyesen forgatod a négyzeteket, ki tudod rakni óvodánk emblémáját a hétszínvirágot

13. számú ábra: **Madárház**

14. számú ábra **Madárház - kertünk madaraival és hazánkban élő madarakkal**

Javasolt tevékenységek:

- Nevezd meg kertünk madarait ábrázoló képeket a “madárházban”, nevezd meg azokat!
- Számláld meg mennyi madár fordul meg óvodánk udvarán az év folyamán
- Játék: Melyik madárnak van a tollában fekete szín, piros, szín, barna szín....melyik madár költöző madár?..... Melyik eszik csak magvakat.....melyik közlekedik szökdecselve?..... utánozd!
- Melyik madár a legkisebb és melyik a legnagyobb a valóságban?

15. számú ábra: Madárkert, etetővel, itatóval

A "madárkertben! Olyan növényeket telepítettünk, melyik termése táplálék lehet a madarainknak. Így ezzel is ismerkedhetnek a óvodásaink.

Javasolt tevékenység:

- Nézd meg, ismerd meg, jegyezd meg milyen növényfajok termését fogyaszthatják a madárkertünkben a madarak. (kókény, cirok, búza, len, meggy)
- A madáritató vizét cseréld naponta
- Figyeld meg télen a madáretető vendégeit – ismerd meg és ismerd fel a nálunk vendégeskedő madarakat!
- Télen folyamatosan legyen eleség az etetőben
- Tanuld meg, mit adhatunk télen a madaraknak eleség gyanánt
- Szervezz a madárkertben télen madárkarácsonyt
- Satirozó tábla – gólyával a kert egyik végében. Satirozd és ismerd fel az előbújó madár képét.
- "Keresem a mamám" játék -
A gyerekek a madarak, időre minél több kukacot összegyűjteni (fonaldarab)A gyerekek álljanak párosával nagy körben. A páros kívülálló tagja lesz a madármama, aki ül a fészken, a belső a madárpapa, aki táplálja párját. A körön belül a fűben szórjunk szét színes fonalakat. Jelre indul a verseny a legjobb madárpapa címért. A táplálékot hozó madár mindig csak egy kukacot vihet egyszerre. Jelre vége a táplálékfordásnak. A madármama számolja meg, hogy hány kukacot kapott a fióka
- Madarak felismerése találós kérdés alapján (jellegzetes tulajdonság leírásával)
- Énekek, versek a madarokról, lásd: Madárdalos kirándulások című házi gyűjteményünk
- Építs fészket madárnak az óvoda udvarán– bárhol bármiből

16. számú ábra "Lepkekert" lepkeitetővel

A "lepkékertben" olyan növényeket telepítettünk, amik nektárját szívesen fogyasszák a lepkék. Nyáron szívesen isznak a lepkéitatóból. De azt is észrevettük, hogy más élőlények is szívesen megbújnak a dús növények között. Ez megfigyelésre invitálja az óvodásokat.

Játékos tevékenységek:

- A gyerekek ismerjenek fel növényeket(virágokat) azok leírása alapján.
- Mit jelent az, hogy védett növény? (amelyekből már nagyon kevés van, és szeretnénk, ha nem pusztulnának ki végleg)
- Énekek, versek, mesék virágokkal, lepkével kapcsolatban
- Milyen lepkét vagy pillangót láttam? Látott lepke beazonosítása képek segítségével.

17. számú ábra "fák háza"

Ebben a házikóban fák képei láthatók. Leírásokkal, kéregmintával, levele, termése, és a fa metszetével, valamint az, hogy mit készítenek belőle

Itt a gyerekek ilyen módon is ismerkedhetnek a fákkal. Összehasonlíthatják őket, különbségeket is találhatnak.

Megkereshetjük az udavrunkon fellelhető fajokat is és a kiránduláson látottakat is felidézhetjük a fák háza segítségével.

Udvarunkon található fafajok: gesztenye, platán, akác, hárs, dió, korai juhar, vörös juhar, tölgy, fenyő, cseresznye

Javasolt tevékenység:

A játék: Hull a levél a fáról.....

Játékmezőn olyan fák leveleinek a rajza, ami megtalálható az óvoda udvarán.

Tölgy, gesztenye, dió, hárs, platán. A dobókockán szintén ezek a rajzok láthatóak. ill az egyik oldala lila. A "bábuk" fakockák, rajta különböző színek. A játékmezőn haladnak a játékosok. Arra a legközelebbi levélre kell lépniük, amit a dobókocka ábrázol. (azonosságokat kell felismerniük és megnevezni a levélforma alapján a fát) Egy-egy levél mellett különböző színek jelenhetnek meg. Ha ilyen formára lép a játékos, akkor egy kérdéskártyát kell húznia, amit az óvónéni felolvas.

Ha lila színt dob, arra a levélre kell lépnie, ami mellett lila szín van. Ez meggyorsítja a játék menetét és a kezdő társasjátékot játszó is kedvet kapnak.

Ezzel a játékkal rögzítjük: milyen fák vannak az óvoda udvarán. A legjellegzetesebb tulajdonságát, a levélforma rögzül a gyermekekben. Valamint a kérdések a megbeszélte ismereteket rögzítik, fogalmakat pontosítanak.

Kérdések:

- Mondj őszi hónapokat
- Mondj őszi színeket
- Hogyan nevezzük a fák alá lehullott vastag levéltakarót?
- Veszélyes hulladék az lomb?
- Hulladék vagy szemét a lomb?
- Melyik évszakban hullanak le a lombhullató fákról a levelek?
- Van olyan fa, ami nem hullajtja le ősszel a levelét?

Ha egy játékos beér a célba, akkor vége van a játéknak és kezdődhet a játék újra.

18.. számú ábra: **“Madárodú - madáretető”**

Ennél az állomásnál a madárodúkkal és madáretetővel lehet megismerkedni. Többféle típusú odú létezik. Így szemléltetjük, mi a különbség az odú és az etető között.

Az udvar több pontján van nagy méretű madáretető is, ami segít a téli madáretetésben is.

Javasolt tevékenységek:

- Mi a különbség odú és madáretető között? Magyarázd el!
- Milyen madárodúk vannak a falon?
- Rajzolás tapintás után (udvari asztalnál)
- Odúk képe – madárral párosítva

19. számú ábra: Gyógynövénykert

Javasolt tevékenységek:

Szagold és keresd meg! :Az illat, a szag érzékelése az állatok életében fontos, életbenmaradásuk függ tőle. Az ember szaglása nem ilyen érzékeny, ennek ellenére megértik, megérzik a szaglás fontosságát. Ehhez segíthet a következő tevékenység.

- Játék: körbe állva, 3-4 féle illattal felkészülve, a csukott szemű gyerekeknek bekenjük a tenyerét. Ha mindenki "illatos" lett, rövid történetet mondunk: "az apró kölyökállatok eltévedtek az erdőben, csak a saját családjuk illatát ismerik. Elindulnak hát megkeresni testvéreiket".
- Illatfelismerés (menta, citromfű, levendula, rozmaring)
- Növény-símogató(kakastaréj, nyuszifül)

20. számú ábra: Madárszárny- fesztáv

Javasolt tevékenység:

- Ismerkedj a táblán látható madarakkal
- Melyiknek van a legnagyobb és melyiknek a legkisebb szárnya
- A megoldásod ellenőrizd a kis mozgatható táblákon
- Utánozd, hogyan repül a madár

21. számú ábra: **Madárkereső**

Javasolt tevékenység:

- Figyeld meg, milyen madarak vannak a képeken
- nevezd meg a képen látható madarakat
- Hol láttál az óvoda udvarán hasonló madarat? Szaladj oda , mutasd meg!
- A távcső segítségével, keress hasonló képeket

22. számú ábra: **Erdei ugrópálya**

Javasolt tevékenység:

- Távolugrás az erdei ugrópályán.
- Mekkora tudsz ugrani? Mint a béka, vagy a róka?
- Ismerkedj a képen látható állatokkal
- Melyik állatra gondoltam játék. Találd ki, az öt felsorolt tudlajdonság alapján, hogy melyik állatra gondoltam.

Hulladékszelektálás

23. számú ábra: Komposztsziget gyógynövényes ládákkal

“NEM MINDEN HULLADÉK, SZEMÉT”

24. számú ábra: hulladékszelektálás

Ezen a helyen megnézzük, megbeszéljük a hulladékszelektálás lehetőségét, jelentőségét célját és az ezzel kapcsolatos feladatainkat. A témát játékos módon dolgozzuk fel. Így az ismeretek is jobban rögzülnek.

Játékos tevékenységek:

- Hulladékos zsákbamacska: egy nagyobb kartondobozra nyílást vágunk, a nyílás elé kicsi függönyt erősítünk. A dobozban befőttes üveget, falevelet, bádogdobozt, tojáskartont, pillepalackot, szárazelemet stb helyezünk el. Feladat: a gyerek benyúl a függöny mögé, megfog egy tárgyat, és mielőtt még kihúzná, meg kell mondania, milyen alapanyagból készült. Majd kiveszi, és a doboz mellett elhelyezett megfelelő szelektív gyűjtőbe (papír, fém, műanyag, szerves, veszélyes) teszi.
- Szemetes ösvény: egy természetes ösvényen válasszunk ki egy 15 m-es szakaszt. Rakjunk itt le a növények közt az útra és oldalt 10 -15 db ember alkotta tárgyat, amelyek nem odavalók. Némelyiket tegyük fel látható helyre. Mások olvadjanak bele jobban a környezetbe, legyenek nehezebben észrevehetőek. Az így elhelyezett tárgyak számát tartsuk titokban. A gyerekek egyenként menjenek végig ezen az ösvényen, egymás között szünetet tartva. Jól nyissák ki a szemüket, és fedezzenek fel minél többet, ám a tárgyhoz ne nyúljanak hozzá! amikor a kitűzött célt elérték, súgják meg az ott álló vezetőnek, hogy hány nem oda való dolgot láttak. A végén meg lehet mondani, ki mennyit talált (fogpiszkáló, papírzsepi zacskó, gumigyűrű, söröskupak, fonaldarab, stb)

ÖSSZEGZÉS:

2013-ban szakirányú diplomát szereztem, a Nyugat Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karának Erdőpedagógiai Szakvezető szakán. Ez a képezés a szakmai fejlődésem egyik újabb eleme lett és tanulmányomban bemutattam, hogy milyen hatása lett az óvodapedagógiai munkámra, munkánkra.

2015. október 31-én a mesterpedagógus pilot rendszerben megvédtem innovatív mesterprogramom és tanúsítványt kaptam. A mesterprogramom célja: Az erdőpedagógia óvodapedagógiai helyi gyakorlatának kidolgozása, bevezetése az óvodapedagógiai munkába, majd ebből egy szakmai módszertani kiadvány, egy könyv megírása és kiadása.

Elhivatottságot érzek, hogy munkámmal segítsen, elősegítsem azt, hogy a következő nemzedék találjon vissza a természethez. Érezze benne otthon magát, és nélkülözhetetlen legyen számára.

A Hétszínvirág Óvoda vezetőjeként, a KOKOSZ egyik oktatóközpontjának vezetőjeként, mint környezeti nevelési szaktanácsadó azon leszek, és munkálkodom a jövőben, hogy a megszerzett tudást átadjam a kollégáimnak és azoknak az érdeklődőknek, akik hozzánk ellátogatnak.

Elhivatottságot és kötelezettséget érzek az iránt, hogy az itt tanultakat ne csak kamatoztassam, hanem át is adjam mindenkinek, aki érdeklődik az erdőpedagógia gyakorlati alkalmazásának lehetőségei iránt az óvodapedagógiai gyakorlatban.

IRODALOMJEGYZÉK:

Ácsné Boros Mária Környezeti játékok gyűjteménye Mezőkovácsházi Négy Évszak Óvoda 2007

Bartus Gábor: Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia – Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács Bp. 2013.

Bedő Ferencné, Czeglédi Jánosné, Kiss Balázs, Pálné, Szendi Nóra, Sebestyén Zsófia, Katalin, Tóth Erika Ötlettár a környezeti neveléshez Tiszte forrás Természet és Környezetvédelmi Egyesület. 1997 Kazincbarcika

Béres Mária Az erdőből jöttünk Oktatási ötletár a fákról és az erdőkről Független Ökológiai Központ Bp 1994.

Bíró Réka: Zöld Kalendárium: Ötletek öt napra óvodások és általános iskolások környezeti neveléséhez Tisza Klub Szolnok 2005

D. Nagy Éva – Varga Emma Védett erdei növények Csodaország Könyvkiadó kft Bp. 2003

Bihariné dr Krekó Ilona Környezeti Nevelés az Erdőben Kiadó: Öko Fórum Alapítvány Bp. 2002.

Bihariné dr Krekó Ilona- kanczler Gyuláné dr – Labancz Györgyi: Környezetkultúra az óvodában Óvodapedagógus kézikönyv Magyar Szakképzési Társaság Bp. 2005.

Fabóné Nagyné Andrea – Faggyas Jánosné Zöld napok a környezeti nevelésben Tervezéstől a megvalósításig Szarvas 2002.

Fehér Anna: Játszunk Természetesen SiuliNova Bp.2006.

F. Nagy Zsuzsa – Molnár Ágnes Természetismereti Játékgyűjtemény Ökológiai Intézet Fenntartható Fejlődésért Alapítvány Miskolc,

Forrai Katalin Ének az óvodában Editio Musica Bp.1974

Fracz Lohri és Astrid Schwyter: Találkozunk az erdőben! Erdőpedagógia fordította: Domokos Bálint, Országos Erdészeti Egyesület -ÖKO Fórum Alapítvány Bp. 2002.

Haraszty László – Nagy Sándor- Labanc Györgyi: Natúrázzunk! Natura 2000 Kézikönyv zöld óvodapedagógusoknak Oktatókutató és Fejlesztő Intézet Bp. 2016

Jantnerné Oláh Ilona: Erdőpedagógia, egy óvoda udvarán kialakított környezeti nevelési tanösvényen GolbeEdit 2019.

Kanczler Gyuláné dr: Környezeti Nevelés az Erdőben kiadó: ÖKO Fórum Alapítvány Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, KAC, ookologie Helvetia – Hungaria Alapítvány Svájc Bp. 2002.

Kováts – Németh Mária Az erdőpedagógiától a környezetpedagógiáig Comenius Kft – Pécs 2010.

Kuti István és Kuti Istvánné: A KÖRLÁNC Környezeti Nevelés Választható Óvodai Programja Kecskemét 1998

Molnár Sándor – Börzsök Zoltán: Barátaink a fák Napkori Erdőgazdák Zrt Sopron 2011.

Labacz Györgyi szerkesztésében: Óvodások Környezeti nevelése Réce Füzetek 5. Alapítvány a Magyarországi Környezeti Nevelésért Bp. 1998.

dr Nádai Magda: Csörgőfáról cinke szől Kisgyerek találkozásai városi növényekkel és állatokkal Bafila Kft 2012.

dr Nádai Magda: Erdei számos – képes könyv Flaccus kiadó Bp. 2004.

Sallai R. Bendek Zöld Szemmel „Nimfea” Természetvédő Egyesület Szarvas 1998.

Szakács Szilvia – Tulics Mónika: Legyél te is természetkutató HVG könyvek 2016.

Schantlné Farkas Julianna Játékos Természetvédelem NODUS Kiadó Veszprém 1994.

Törzsök Béla Zenehallgatás az óvodában Zenaműkiadó Bp. 1982.

Vásárhelyi Tamás Szitakötészet Független ökológiai Központ Bp. 1994.

Vásárhelyi Judit: Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégia – alapvetés – Magyar Környezeti Nevelési Egyesület Bp. 2010.

Vargáné Biharvári Gabriella: Zöld Ovi ötletgyűjtemény kisgyermek környezet és természetvédelmi neveléséhez Tiszklub füzetek 7 Szolnok 1997.